

Ένας κέφος στα βράχια της Κολιτσούς. Ο παπα-Διονύσιος ο Ρουμάνος.

/ [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#)

Διονύσιος ιερομ. Κολιτσιώτης
(1909-2004)
(Φωτογραφία: Zoran Purger)

Τὸν παπα-Διονύση τὸν πρωτογνώρισα στὸ Βατοπέδι στὴν πανήγυρη τῆς Ἁγίας Ζώνης. Εἶχε τελειώσει ἡ Λειτουργία. Στὸ προαύλειο χῶρο τῆς Μονῆς ἀνταλλάσσονταν χαιρετισμοί, φιλοφρονήσεις, ἄσπασμοί, ἴσως καὶ κεκαλυμμένες κολακεῖες. Μόνον μία γλυκειὰ φυσιογνωμία μοναχοῦ καθόταν στὴν εὐλογημένη ἄκρια μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, σὰν ἄνθρωπος τοῦ ἄλλου κόσμου. Ἐλάχιστοι περιδιαβαίνοντες τοῦ ἔκαναν σχῆμα καὶ ἐλαχιστότεροι τὸν χαιρετοῦσαν μὲ χειροφίλημα. Τὸν πλησίασα. Τὸ χαμηλωμένο του βλέμμα καὶ τὰ σταυρωμένα ῥοζιασμένα χέρια, προτοῦ κὰν μιλήσουμε, μοῦ εἶπαν ἐκφραστικώτατα αὐτὸ πὸν λέει κάθε μοναχὸς μὲ τὴν σιωπὴ του: «Ἐδῶ μένω». Τοῦ φίλησα τὸ χέρι εὐλαβικὰ ὅπως τοῦ ἀειμνήστου Γέροντά μου, τὸν ῥώτησα:

-Ποιὸς εἶσαι;

Καὶ μοῦ ἀπήντησε μὲ βαθὺ αἶσθημα τοῦ ξένου, πὸν δὲν δικαιοῦται τίποτε, ἂν καὶ ὀλόκληρη τὴν ζωὴ του τὴν εἶχε περάσει στὸν Ἄθωνα:

-Εἶμαι ρουμάνος μοναχὸς καὶ μένω στὴν Κολιτσού.

Τὸν ῥώτησα ἂν ὑπάρχει εὐλογία νὰ συντύχουμε στὸ Κελλί του.

-Ὅποτε θέλετε. Πάντα ἐκεῖ μένω. Θὰ σᾶς περιμένω.

Μιὰ Κυριακὴ ἀπόγευμα γύραμε τὸ Κρυόβουνο γιὰ τὴν Σκήτη τῆς Κολιτσοῦς. Εἶχε τόσο δυνατὸ βοριὰ καὶ μανιασμένη θάλασσα, πὸν φοβήθηκα τὶς συνθῆκες διαβιώσεως σὲ αὐτὴν τὴν Σκήτη. Ἦταν ὅλοι Ῥουμάνοι, πλὴν ἑνὸς Ἑλληνα «ζηλωτῆ». Ὅλοι μᾶς ἄνοιξαν τὴν πόρτα μὲ περισσὴ προσήνεια, σὰν νὰ δέχονται τὰ

έγγονάκια τους, πού με λαχτάρα τὰ περίμεναν.

Πρῶτος ποῦ συναντήσαμε ἦταν ὁ παπα-Γιάννης. Ἄρκετὰ κυρτωμένος ἀπὸ τὴν δουλειά, τοὺς καμάτους καὶ τὴν ἄσκηση. Ἴσως νὰ εἶχε καὶ κάποια σωματικὴ κάκωση. Μᾶς ἐγκωμίασε τὸν Γέροντά του, ὅπως κάνει κάθε καλὸ παιδὶ γιὰ τὸν πατέρα του:

-Τὸ φιλακόλουθο, τὸ φιλόστοργο, εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ σᾶς τὸ περιγράψω. Ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ φθάσω ἐκείνου τοὺς καμάτους. Ἀλλὰ ἐκεῖ πού ὑπερεῖχε εἶναι στὸν προσωπικὸ κανόνα. Ὅλη τὴν νύχτα μετάνιζε καὶ προσευχόταν, ὅσο καὶ νὰ μοχθοῦσε στὴν δουλειὰ ὅλη τὴν ἡμέρα. Ὅταν πέθαινε μᾶς εἶπε: «Δὲν ἔχω χρήματα νὰ σᾶς ἀφήσω. Ἐχω ὅμως τρεῖς χιλιάδες ἐπιπλέον κανόνες ἀπὸ τοὺς ὠρισμένους καί, ἂν κάποιος ἀπὸ τοὺς ὑποτακτικούς μου δὲν προλάβει νὰ ὀλοκληρώσει τὸν κανόνα του, ἄς παίρνει ἀπὸ αὐτούς». Ζήσαμε σὲ δύσκολα καὶ ἐπικίνδυνα χρόνια. Ἐπρεπε νυχθήμερα νὰ ἐργαζώμαστε γιὰ τὸν βιοπορισμὸ μας. Ἡ παρηγοριὰ τῶν ξένων στὸ Ὅρος μοναχῶν εἶναι τὸ τσαπὶ καὶ τὸ δικέλλι καὶ κάποιο ἐργόχειρο.

Μᾶς ἔδειξε τὴν Καλύβα τοῦ Ἁι-Γιώργη καὶ πήραμε τὸ μονοπάτι γιὰ τὸν παπα-Διονύση τὸν Πνευματικὸ. Ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ γέρνει στὴν δύση καὶ ὁ παλιὸς ἐρειπωμένος πύργος ἔσκιαζε ὅλη τὴν Σκήτη τῆς Κολιτσοῦς. Αὐτὸ τὸ ὑψηλὸ οἰκοδόμημα ἀποτελεῖ τεκμήριο τῆς παλαιότητας τῆς Σκήτης. Πράγματι, ὁ τόπος εἶναι πολὺ κατάλληλος γιὰ ἀετοφωλιές τῶν θείων πετεινῶν. Ὅπως οἱ παλιοὶ κυνηγοὶ ἔλεγαν:«Αὐτὸς ὁ τόπος βάνει λαγὸ», ἔτσι καὶ οἱ ἐραστὲς τοῦ μονήρους βίου γνωρίζουν τὸ κατάλληλο τοῦ τόπου γιὰ ἐγκαταβίωση μοναχῶν.

Σιγα-σιγὰ φθάσαμε σ' ἓνα τόπο φροντισμένο. Ἀμέσως μὲ μία ἀπλὴ ματιὰ φαινόταν πῶς ὁ Ἀδὰμ καλλιεργεῖ τὸν τόπο καὶ τὸν φυλάει. Κανένα δένδρο δὲν ἦταν παραπονεμένο· ὅλα κλαδεμένα καὶ ἐλευθερωμένα ἀπὸ τὰ ἀγριόκλαδα. Τὰ δύο γεροντάκια ἀγαποῦν τὸν τόπο τους. Παρ' ὅλο πού ὁ παράδεισος αὐτὸς δὲν διαθέτει σπιθαμὴ ἴσιωμα, εἶναι ἀξιοζήλευτα ἐπιμελημένος.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ βοριάς ἔφερνε στὰ αὐτιά μας τὸν ἦχο ἀπὸ τὶς γλυκόφθογγες καμπάνες τῆς Καλύβης. Παιχνιδιάρικα τὶς ἔκρουε ὁ Γέροντας, γιὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν Ἠγούμενο. Στὴν εἴσοδο τοῦ Κελλιοῦ ἔλαμπε ἡ φιγούρα τοῦ παπα-Διονύση μὲ τὸ ῥάσο καὶ τὸ κουκούλι του. Αὐτὸς ὁ ῥουμάνος μοναχὸς ἦταν ἄρχοντας· ἤξερε νὰ ἀποδίδει τὴν ἀληθινὴ τιμὴ.

Κάποτε τὸν ἐπισκέφθηκα τὸ καλοκαίρι. Ἐκανε πολλὴ ζέστη καὶ βρισκόταν στὸν Ἑσπερινό. Τὸ μικρὸ ἐκκλησάκι ἦταν στὴν κυριολεξία φούρνος. Ὁ Γέροντας, τυφλὸς πιά, εἶχε βγάλει τὸ κουκούλι του καὶ εἶχε ὀλίγον ἀνασκουμπώσει τὰ μανίκια ἀπὸ τὸ τριμμένο του ἀντερί. Μόλις ὁ ὑποτακτικὸς τοῦ ἀνήγγειλε: «Ἦρθε ὁ Ἠγούμενος», κατέβασε τὰ μανίκια του καὶ ἔβαλε τὸ κουκούλι του, γιὰ νὰ παρουσιαστῆ στὸν Ἠγούμενο εὐπρεπισμένος! Ἡ ἀρχοντιὰ δὲν διδάσκεται, δὲν ὑποδεικνύεται, ἀλλὰ βιώνεται. Ὅχι προχειρότητες, ὄχι «δὲν βαριέσαι· ἀπροειδοποίητα ἦρθε, μήπως τὸν

προσδοκούσαμε».

Στὸν Ἄι-Γιώργη ἔκανε δέηση καὶ στὴν μικρὴ τράπεζα μᾶς προσέφερε καλογερικὰ κεράσματα: τσίπουρο, λουκούμι καὶ καφέ. Ὁ ἴδιος ἔβαλε, ὅπως συνηθίζε, μέσα στὶς παλάμες του τὸ ποτήρι μὲ τὸ νερό, γιὰ νὰ μᾶς κάνει παρέα, νὰ μᾶς συντροφεύσει. Τὸν ῥωτήσαμε γιὰ τὸ ξεκίνημά του, τὶς πορεῖες του στὸν μοναχισμό, τὶς στράτες ποὺ βάδισε, γιὰ νὰ καταλήξει στὸ Κελλὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Μὲ ἀπλότητα ἄρχισε νὰ μᾶς διηγῆται τὴν ἱστορία του. Κάθε τόσο σταματοῦσε, γιὰ νὰ ζητήσει συγγνώμη γιὰ τὰ κακά του ἑλληνικά, ποὺ ἦταν καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά μας. Εἶπα στοὺς μοναχοὺς μου:

-Αὐτὴ ἡ συνεσταλμένη βρῦση θὰ μᾶς δώσει πιὸ καθάριο νερὸ ἀπὸ τὴν ὀρμητικὴ· ἄς ἐντείνουμε τὴν προσοχή μας.

Ὁ Γέροντας Διονύσιος μὲ πολλὴ χάρη σκιαγραφοῦσε τὴν βιοτὴ του καὶ μάλιστα τὶς ἀπαρχές τῆς μοναχικῆς του ἀφιερώσεως. Ὅπως φαινόταν ἀπὸ τὸ ἱλαρὸ του πρόσωπο, αἰσθανόταν ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση νὰ μνημονεύει τὰ περασμένα καὶ μάλιστα τὸν Γέροντά του καὶ κατὰ σάρκα ἀδελφὸ του Γυμνάσιο, στὸν ὁποῖο χρεωστοῦσε τὰ πάντα. Δὲν φαίνεται νὰ ἀντάλλαξαν τὰ ἀδέλφια μεταξὺ τους πικρόχολα λόγια, ὅπως συναντᾶμε σὲ πολλὲς παρόμοιες περιπτώσεις.

Γεννήθηκε ἀπὸ ἓνα εὐλογημένο ζευγάρι σὲ χωριὸ τῆς Μολδαβίας. Ἦταν ὀκταμελῆς ἡ οἰκογένειά του. Ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος γιὸς ἔγιναν μοναχοὶ στὴν Σκήτη Μάγκουρα. Ὁ Δημήτρης πῆγε κοντὰ στὸν ἀδελφὸ του Γεώργιο 14 ἐτῶν. Καὶ τὰ δύο ἀδέλφια εἶχαν ξεχωριστὴ χάρη ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ Γεώργιος ἔγινε σχετικὰ γρήγορα μοναχός, μετονομασθεὶς Γυμνάσιος, καὶ ἀργότερα διάκονος, ἐνῶ ὁ Δημήτρης, γιὰ τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας του, συγκαταριθμήθηκε στὴν ἀδελφότητα ἔπειτα ἀπὸ δύο χρόνια φοίτησης σὲ κάποιο σχολεῖο.

Τὸ 1923 γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία ἦταν ἀποφράδα χρονιά. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἑορτολογίου δίχασε τὴν Ἐκκλησία. Μοιράστηκαν τὰ μέλη τῆς σὲ ἀντιμαχόμενες μερίδες. Μάλιστα στὴν Ῥουμανία ἐπέφερε μεγάλη κρίση στοὺς πιστοὺς καὶ ἰδιαίτερα στοὺς μοναχοὺς. Ὁ Γέροντας Γυμνάσιος καθόλου δὲν ἀναπαύοταν μὲ τὴν ἐξέλιξη τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Ἄκουσε πὼς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἄγνωστος σ' αὐτοὺς τόπος μέχρι τότε, ἔμεινε στὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο καὶ οἱ μοναχοὶ ἐστεροῦντο καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, ἐνῶ ἡ Ῥουμανία εὐποροῦσε. Τὸ ἀσκητικὸ του πνεῦμα τὸν ὠδήγησε στὸν Ἄθωνα τῶν παραδόσεων καὶ τῶν στερήσεων. Βέβαια ἡ φήμη τῆς στερήσεως τῶν μοναχῶν στὸν Ἄθωνα ἦταν πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Ἄκριβὸ ἦτανε τὸ ψωμί, ἀλλὰ ὄχι ὅτι δὲν ὑπῆρχε.

Στὸ Ὄρος ἔφθασαν τὸ 1926, παραμονὴ τῆς γιορτῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Παναγίας. Ἡ ἀγρυπνία ποὺ παρακολούθησε ὁ Γέροντας στὸ Κελλὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν Καψάλα ἦταν μία οὐράνια ἐμπειρία, τῆς ὁποίας ἡ διήγηση, παρὰ τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν, τοῦ ἄφηνε εὐφροσύνη στὴν καρδιά. Ἡ ἐμπειρία αὐτὴ τὸν ἔκανε πολὺ

γρήγορα νὰ ξεχάσει τὸ περιπετειώδες ταξίδι τοῦ μ' ἕνα σαπιοκάραβο ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ στὸν Ἄθωνα. Βέβαια γιὰ τὸν πατέρα Διονύσιο ὁ ἀδελφός του Γυμνάσιος ἦταν δένδρο εὐσκιόφυλλο, ποὺ στὴν σκιά του πάντα εὕρισκε ἀνάπαυση καὶ σιγουριά. Στὰ δύο αὐτὰ ἀδέλφια βρῆκε πλήρη ἐφαρμογὴ τὸ: «ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὁμοιάζει μὲ πόλη ὄχυρά». Σ' αὐτὴ τὴν μικρὴ συντροφιά ἀπὸ τὴν Ῥουμανία στὸν Ἄθωνα ὑπῆρχαν καὶ ἄλλοι συνοδοιπόροι. Μπροστάρης ἦταν ὁ Γυμνάσιος, ὁ αὐτάδελφος τοῦ παπα-Διονύση.

Φαίνεται ἀπὸ τὶς διηγήσεις τοῦ Γέροντα πὼς σὲ κάθε μεγάλη γιορτὴ γινόταν ἀγρυπνία καὶ προηγεῖτο νηστεία, γιὰ νὰ ἔχουν οἱ πατέρες θεία Κοινωνία.

Θέλοντας ὁ Γέροντας Γυμνάσιος νὰ μὴν ὑστερῇ ὁ ἀδελφός του στὴν βασικὴ ἀρχὴ τῆς ξενιτείας, τὸν ἔστειλε σὲ ξένο Γέροντα νὰ κάνει τὸν χρόνο τῆς δοκιμασίας του. Τί ξενιτεία θὰ ἐξασκοῦσαν ἂν ἔμεναν δύο ἀδέλφια μαζί καὶ μάλιστα ὁ μικρότερος νὰ ἔχει πάντα τὸ θάρρος τοῦ μεγαλυτέρου;

Καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπεδίωκαν πάντα τὴν ἀκρίβεια τῆς μοναχικῆς ζωῆς. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ διδαχὴ του μέχρι τὰ ἔσχατά του. Ὁ πατὴρ Διονύσιος μᾶς διηγεῖτο πὼς κάποτε ὁ ἐντεταλμένος νὰ κρούει τὸ ξύλο γιὰ τὴν ἀκολουθία ἀδελφὸς οὔτε εὐχὴ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Γέροντα οὔτε καὶ τὴν εὐχὴ -τὸ «Δί' εὐχῶν...»- εἶπε, χτυπώντας τὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ τοῦ Γέροντα. Ὁ σατανᾶς τότε παρουσιάστηκε στὸν τυφλὸ Γέροντα καὶ τὸν πείραξε, παριστάνοντας τὸν ἐκκλησιαστικὸ μοναχό. Τοῦ λέει ὁ Γέρων:

-Γιατί δὲν λὲς τὴν εὐχὴ;

-Γιατί, τὴν λέτε ἐσεῖς οἱ μοναχοί;

-Πίσω μου σ' ἔχω, σατανᾶ.

Καὶ ἐξαφανίσθηκε ὁ πειρασμός.

Οἱ Γεροντάδες προεῖδαν πὼς τὸ Ὅρος θὰ χάσει, ἰδίως ἀπὸ τὶς Καρυές, τὴν ἡσυχία καὶ γι' αὐτὸ θὰ εὐθύνονται κυρίως οἱ μοναχοί. Γι' αὐτὸ ἔφυγαν μακριὰ ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ Ὅρους, τὶς Καρυές, γιὰ τὴν Σκήτη τῆς Κολιτσοῦς, τὸ 1937. Δὲν ὑπολόγισαν καθόλου τοὺς κόπους, τὶς στερήσεις, τὶς ταπεινώσεις, τὶς περιφρονήσεις -νὰ κάνουν τοὺς μεροκαματιάρηδες γιὰ δύο κιλὰ ψωμὶ τὴν ἡμέρα- ποὺ πέρασαν στὰ Κελλιά τῆς Καψάλας, καὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν ἀγαπημένη τους ἐρημιά, τὴν ὁποία τοὺς ἐξασφάλιζε ἡ σκληρὴ καὶ ἀπομονωμένη Κολιτσοῦ. Οἱ κάματοι τῶν τριῶν Γερόντων, Γεδεῶν, Γυμνασίου καὶ Διονυσίου, γιὰ τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ σχεδὸν ἀνύπαρκτου Κελλιοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου δὲν ἔχουν μέτρο συγκρίσεως. Ὁ Γέροντας Γεδεῶν εἶχε φτιάξει εἰδικὰ σαμαράκια, ποὺ τὰ φοροῦσαν στὴν πλάτη καὶ κουβαλοῦσαν πέτρες ἀπὸ τὸ ἀπέναντι ῥέμα. Ὅταν μάλιστα ἔφθασαν τὰ χρόνια τοῦ δευτέρου πολέμου, τὰ πράγματα δυσκόλεψαν περισσότερο. Ὁ Πατὴρ Γεδεῶν ἔφυγε στὴν Ῥουμανία γιὰ λογία, ὅπως συνηθίζετο ἐκεῖνα τὰ χρόνια, ὑπὲρ ἀποπερατώσεως τοῦ Κελλιοῦ. Ἡ παλιοκατάσταση τὸν κράτησε μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 1960 στὴν Ῥουμανία.

Μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες κοιμήθηκαν οί παλιοί Γεροντάδες καὶ ἀνέλαβε τὸ ἱερὸν Κελλὶ ὁ Πατὴρ Διονύσιος. Ποτὲ δὲν ἀνέφερε τὴν λέξη «Κελλίον» μόνη της, ἀλλὰ πάντα «ἱερὸν Κελλίον». Καὶ τὸν Γέροντα τοῦ Κελλίου ἠγούμενο τὸν προσφωνοῦσε. Ὁ Γέροντας θεωροῦσε κάθε τόπο πού γίνεται προσευχὴ καὶ λειτουργία σεβαστὸ καὶ ἱερό. Δὲν ἄκουγες ποτὲ ἀπὸν τὸν δάσκαλο λόγια κούφια. Γιὰ τὸν Πατέρα Διονύσιο τὰ πιὸ ἀγαπητά του πράγματα ἦταν ἡ ἀκολουθία, ἡ διακονία, τὸ ἱερὸ Κελλὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, γιὰ τὸ ὁποῖο πολὺ κοπίασε, τὸ ἱερὸν Μοναστήριόν του καὶ ὁ μετανοημένος ἄνθρωπος. Γι' αὐτὸ πολλὰς φορές ἔλεγε:

-Ἀδέλφια μου, ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τίποτε, παρὰ μόνον τὸν Θεόν, τὴν Παναγία καὶ τὸ Μοναστήρι. Μετὰ τὸν Θεὸν ἡ καταφυγὴ μας εἶναι τὸ Μοναστήρι.

Ἡ διδαχὴ του ἦταν εὐαγγελικὴ, πατερικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ. Ἦταν ὁ μόνος Γέροντας πού ἔλεγε:

-Ἀκολουθεῖτε τὶς συμβουλὲς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ ἀληθινὸς καὶ μοναδικὸς δρόμος τῆς σωτηρίας εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Σ' αὐτὴν μαθαίνουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πῶς θὰ προετοιμαστοῦμε σ' αὐτὴν τὴν ψεύτικη ζωὴ γιὰ τὴν αἰώνια καὶ ἀληθινή.

Ὁ λόγος του εἶχε μέτρο τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία. Δὲν ἔλεγε ὑπερβολές γιὰ νὰ φανῆ αὐτὸς ψηλὰ καὶ ὁ ταλαίπωρος λαϊκὸς ὅσο γίνεται πιὸ χαμηλά.

-Πῶς αἰσθάνεστε, Πάτερ Διονύσιε;

-Πολὺ ἀμαρτωλός, ἀλλὰ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου ποτὲ δὲν τὴν ἔχασα. Πάντα τὴν ἀφήνω στὸ μέγα ἔλεος.

Δὲν παρουσίαζε μεγάλες τὶς ἀποστάσεις μεταξὺ μοναχῶν καὶ λαϊκῶν γιὰ νὰ κονιορτοποιήσει τὸν ἄλλον. Παρήγορα λόγια εἶχε καὶ γιὰ τὸν ἱστάμενο καὶ γιὰ τὸν πεσόντα. Ἔλεγε:

-Ἡ ἀπόσταση θὰ φανῆ βεβαία μόνον στὴν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου. Ἐδῶ παίζει τὸ πρᾶγμα καὶ γιὰ τοὺς Ἁγίους καὶ γιὰ τοὺς ἀμαρτωλούς.

Ὁ λόγος του ἦταν βατὸς γιὰ ὅλους. Μόνον δύο ἢ τρεῖς φορές ἀναφέρθηκε στὴν διδαχὴ του σὲ ἔκτακτες θεῖες ἐνέργειες ἢ σατανικὲς ἐμφανίσεις. Ὁ Γέροντας τὰ πρῶτα χρόνια δὲν δίδασκε. Στὶς ἐρωτήσεις ἀπαντοῦσε πολὺ συνεσταλμένα. Ὅταν δὲν ἔβλεπε νόημα στὶς ἐρωτήσεις, ἔλεγε ὅτι τὰ ἑλληνικά του δὲν εἶναι καλά. Γιὰ τὰ σαρκικὰ πάθη ποτὲ δὲν μιλοῦσε· θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἀκατάλληλο. Ἀργότερα, ἴσως μὲ τὴν παρότρυνση κάποιων πού τὸν εὐλαβοῦντο, ἄρχισε νὰ ἀναπτύσσει διδασκαλία. Σ' ὅλα τὰ πράγματα εἶχε παγιωμένες θέσεις. Γι' αὐτό, ὅσες φορές καὶ νὰ δίδασκε, ἔλεγε τὰ ἴδια του. Ὁ λόγος του δὲν ἦταν ἐφημερίδα· ἦταν εὐαγγελικὸς, πατερικὸς, ἐκκλησιαστικὸς. Ὁ Κολιτσιώτης Γέροντας δίδασκε πολὺ ὠραῖα πράγματα γιὰ τὴν Μητέρα ἡμῶν Ἐκκλησία:

-Αὐτὴ ἡ μεγάλη Ἁγία συμβουλεύει ὅσα συντελοῦν στὴν σωτηρία τοῦ κόσμου καὶ πέραν τοῦτο τίποτε ἄλλο. Δὲν λαλεῖ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσει τὶς περιέργειές μας, ἀλλὰ

μόνον για σωτηρία. Δεν είναι έγκυκλοπαίδεια· είναι τὸ πάντοτε ἀνοιχτὸ βιβλίο τῆς ζωῆς. Μόνον ὁποῖος ἐπιζητεῖ τὴν σωτηρία του τὸ διαβάζει.

Ὁ Γέροντας ἦτανε μία βρύση, στὴν ὁποία δὲν ἔβλεπες κἀνουλα. Ἔφτανε νὰ τὴν σκουνητήξεις, γιὰ νὰ ἀρχίσει νὰ τρέχει νερὸ βουνίσιου, καθαρὸ καὶ δροσερό.

Ὁ λόγος του γιὰ τὴν προσευχὴ ἦτανε ζεστὸς σὰν τὸ φρεσκοαρμεγμένο γάλα ποὺ πίναμε ὅταν ἤμαστε μικρὰ παιδιά:

Μία εἶναι ἡ θύρα τοῦ ἐλέους. Ὅλες οἱ ἄλλες οὔτε κἀν παραπόρτια δὲν εἶναι. Αὐτὴ ἡ πόρτα τοῦ Θεοῦ ἐλέους ἀνοίγει μόνον μὲ τὴν προσευχὴ καὶ μὲ τὴν ταπείνωση.

Συνιστοῦσε τὴν εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ ὡς τὴν πιὸ μικρὴ καὶ τὴν πιὸ μεγάλη, τὴν πιὸ εὐκόλη καὶ τὴν πιὸ δύσκολη προσευχὴ.

-Ἐὰν συνεχῶς τὴν λέγεις, γίνεται τόσο εὐκόλη σὰν τὴν ἀναπνοὴ σου. Ὅταν μάλιστα στὸ τέλος τῆς εὐχῆς προσθέτης «ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν», πολεμεῖται πολὺ ὁ σατανᾶς. Τὸ ἰσχυρότερο ὄπλο τοῦ διαβόλου εἶναι ὁ ἐγώϊσμος καὶ τοῦ χριστιανοῦ τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλό». Ἀπὸ τὴν δοξολογία τοῦ Θεοῦ ἡ ψυχὴ παίρνει πολλὴ ὠφέλεια,. Μαζὶ μὲ τὸ «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ...» λέγε καὶ τὸ «δόξα σοι, ὁ Θεός». Ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς μοναχοὺς πάντα αὐτὴν τὴν φωνὴ ἀκουγες ἀπὸ τὸ στόμα τους: «ἐλέησόν με-δόξα σοι, ὁ Θεός». Ἀδελφοί μου, ἀπὸ τὸν Θεὸ θὰ ζητᾶμε πάντα τὴν σωτηρία μας. Τὰ ἄλλα θὰ μᾶς τὰ δώσει μόνος Του, ὅπως λέει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Ὁ ὄσιος σπουδαῖα θεωροῦσε καὶ τὴν προσευχὴ τῆς 24ωρης ἀκολουθίας. Κάποιος ἄλλος ἀββᾶς ἔλεγε:

-Μοναχὸς ποὺ δὲν παρακολουθεῖ τὴν ἀκολουθίαν πρέπει νὰ ἀπελαύνεται τοῦ Ὁρους. Τὸ ἱερὸν Κελλίον λειτουργοῦσε ὅπως ἓνα ἀρχαῖο κοινόβιο μὲ τὴν ἀκολουθίαν στὴς τακτὲς ὥρες τοῦ 24ώρου, τὸν προσωπικὸ κανόνα στὸ Κελλί, τὴν κοινὴ τράπεζα καὶ τὴν διακονία.

Στὰ ὑστερνὰ του εἶχε δύο δοκιμασίες. Πρώτη: ἡ ὀλοκληρωτικὴ τύφλωση· σ' αὐτὴν λυπότανε μόνον ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ βοηθήσει τοὺς ἀδελφοὺς στὴν διακονία. Καὶ ἡ δευτέρη καὶ ὀδυνηρότερη γιὰ τὸν Γέροντα ἦτανε ποὺ τὴν τελευταῖες μέρες τῆς ζωῆς του ἔχασε τὸ κουράγιο του νὰ παρακολουθῆ στὴν ἐκκλησία τὴν ἀκολουθία καὶ τὴν Θεία Λειτουργία. Ἔλεγε:

-Μπροστὰ στὴν Θεία Λειτουργία πάντα βλέπω τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ καὶ ἰλιγγιᾶ ὁ νοῦς μου.

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ὁ Γέροντας ἄστραφτε σὰν τὸν ἥλιο ἦτανε στὴν διδαχὴ γιὰ τὴν ταπείνωση. Ἀπὸ καμμία συζήτηση δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὸ ὀσιακό του στόμα ἡ διδαχὴ γιὰ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν βδελυκτὴ ὑπερηφάνεια. Ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφὴ εἶχε καταλάβει πὼς ὁ Θεὸς τίποτε ἄλλο δὲν ζητᾶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο παρὰ μόνον ταπείνωση. Αὐτὴν τὴν θεοῦφαντη ἀρετὴ μὲ ποικίλους τρόπους καὶ λόγους

έγκωμιάζε:

-Στὸν κόλπο τῆς ταπεινοφροσύνης θὰ βρῆς τὸν Χριστό, ἐνῶ στοὺς κόλπους τοῦ ἐγωϊσμοῦ τὸν διάβολο. Ὁ ἐγωϊστῆς πάντα βαδίζει ἀριστερά. Εἴτε χαμηλὰ βρίσκεται εἴτε ὑψηλὰ στὴν κοινωνία, τὸ ἴδιο κακὸ κάνει: σκορπίζει τὸν θάνατο. Ἡ ταπεινοφροσύνη δένει ὅλες τὶς ἀρετὲς μεταξύ τους, ἐνῶ ὁ ἐγωϊσμὸς τὶς διαλύει καὶ τὶς ἐξαφανίζει. Ὁ ἐγωϊσμὸς εἶναι ἡ φυγαδεύτρα δύναμη καὶ ὁ σκορπισμὸς ὅλων τῶν ἀγίων ἀρετῶν.

Καὶ συμπλήρωνε ὁ Ὅσιος:

-Μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη γινόμαστε ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὸν σατανᾶ καὶ παιδιὰ ἀγαπητὰ τοῦ Θεοῦ, φυλαγμένα ἀπὸ τὴν Χάρη Του. Ἡ ταπείνωση εἶναι τὸ φρούριο τῶν ἀρετῶν, εἶναι ἡ βάση καὶ τὸ θεμέλιο γιὰ νὰ ἀνέλθῃ ψηλὰ ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἡ πιὸ σίγουρη ὑψωτικὴ μηχανή -καλλιεργώντας βέβαια καὶ τὶς ἄλλες ἀρετές. Αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀρετὴ καλλιεργεῖται, ἂν ὁ ἄνθρωπος ὅ,τι πετυχαίνει τὸ θεωρῆ φώτιση Θεοῦ καὶ οὐχὶ δικό του ἐπίτευγμα. Ἀλλιῶς, γίνεται παντοδύναμος, ὑπεράνθρωπος, καὶ ἀρνεῖται τὸν Θεό. Ἔτσι, ἡ ἀθεία θέριψε τὸν κόσμο μὲ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς τεχνικῆς ἐπιστήμης. Ὁ ἐγωϊστῆς ποτὲ δὲν μένει κοντὰ στὸν Θεό. Ἡ κατάληξή του εἶναι νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος ἐωσφόρος. Ὅταν λαλῆ, δὲν ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος, ἀλλ' ὁ ἐωσφόρος ποὺ κατοικεῖ μέσα του.

Γι' αὐτὸ ἤθελε καὶ στὸν γάμο καὶ στὸν μοναχισμὸ ὑπακοή, ἐκκοπή τοῦ θελήματος καὶ ταπεινοφροσύνη. Συνεχῶς συμβούλευε ὁ Γέρων:

-Ἄν ἡ ταπείνωση δὲν μᾶς ἔχει γίνῃ πεποίθηση, δὲν ἐλεύμεθα ἀπὸ τὸν Θεό. Πάντα πίστευε στὸ μέγα ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἀμαρτωλότητα καὶ ἀναξιότητά σου θὰ τὸ ζητᾶς καὶ ὅλα θὰ σοῦ τὰ δώσει ὁ καλὸς Θεός. Ἡ ταπείνωση βοηθᾶ νὰ βλέπουμε τοὺς ἄλλους ἀγίους, νὰ μὴν κατακρίνουμε κανέναν. Αὐτὸ φέρνει τὴν θεία Χάρη στὴν ψυχὴ μας καὶ ἐργαζόμεθα τὶς ἅγιες ἀρετές. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἀρχίζει μὲ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν ἐκκοπή τῶν παθῶν. Ἡ ἀναγνώριση τῶν ἀτελειῶν μας κρατᾶ τὸν Θεὸ κοντὰ μας, φωλιάζει στὴν καρδιά μας ὁ Κύριός μας, μᾶς κάνει μόνιμο οἶκο διαμονῆς Του.

Καὶ στοὺς μοναχοὺς ἀπηύθυνε ὁμορφους καὶ ἐπικοδομητικούς λόγους, σὰν πατέρας φιλόστοργος σὲ ἀγαπημένα παιδιὰ του:

-Παιδιά μου, δύο δρόμοι ὑπάρχουν: ἡ καλογερικὴ καὶ ὁ γάμος. Αὐτοὶ εἶναι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Καὶ στοὺς δύο τὴν εἰρήνη νὰ διώκετε. Καὶ ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος θέλουν αὐτοθυσία, ἀγάπη καὶ ὑπομονὴ μεγάλη. Ἡ προσέλευση στὸν μοναχισμὸ εἶναι μυστήριο καὶ ἡ καλὴ πρόθεση τοῦ προσερχομένου φαίνεται, ὅταν ἀμέσως ῥωτᾶ τὸν Γέροντα ὁ ἴδιος: «Τί νὰ κάνω, γιὰ νὰ γίνω καλὸς μοναχός». Τὰ καθήκοντα τοῦ μοναχοῦ καὶ τῆς ἐργασίας του δὲν εἶναι ἀπὸ ἄνθρωπο· εἶναι δοσμένα ἀπὸ τὸν Θεό, ὅπως μᾶς παρέδωσαν οἱ ἅγιοι Πατέρες. Ἔγινες, ἀδελφέ μου, μοναχὸς στὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας; Μὴ ζητήσεις μήτε πλούτη μήτε δόξες μήτε

τιμές, γιατί θα χάσεις την σωτηρία σου και την Παναγία από έγγυητρια της σωτηρίας σου. Μοναχέ μου, όσο και να δυσκολεύεσαι στο Όρος, μην μετανιώσεις που άφησες την όμορφη πατρίδα σου και τους συγγενείς σου. Όχι· είναι γογγυσμός στον Θεό που σε κάλεσε στο μοναχικό επάγγελμα. Ο μοναχός, όποιος και να τον νουθετή, τον βλέπει στόμα Θεού, και ιδιαίτερα τον Γέροντά του. Το «νά'ναι εύλογημένο», όταν προφέρεται με ταπείνωση, έπιφέρει καρπούς αμαράντους εύαγγελικούς στην ψυχή μας. Όταν όμως λέγεται με πείσμα και έγωισμό, επισύρουμε κατάρα θεήλατο επάνω μας.

-Για την μοναχική πολιτεία υπάρχει μόνον ένα δρόμος: ή ακολουθία, ό κανόνας και ή διακονία. Άλλη στράττα δεν υπάρχει. Μην ψάχνεις σταυροδρόμια, για να πετύχεις του σκοπού σου. Επιλέγετε να έχετε καλό πνευματικό πατέρα και να λέγετε όλους τους λογισμούς σας. Έτσι, εύκολα και σωστά θα βαδίσετε την όδο του Κυρίου. Το θεμέλιο του μοναχού είναι ή υπακοή, ή έκκοπή του θελήματος και ή ταπεινοφροσύνη. Με αυτά γίνεται δυνατός πόλεμος των ακαθάρτων πολέμων.

-Η έκκοπή του θελήματος έπιφέρει ταπείνωση και ή ταπείνωση προσευχή και θεολογία. Μοναχέ, ή άγία υπακοή κάνει και τα πιο βαριά διακονήματα εύκολα και ξεκούραστα. Βέβαια ή υπακοή είναι αυτοκαταδίκη του ανθρώπου και είναι πολλή δύσκολη. Για να είσαι άγιορείτης μοναχός, πρέπει να πιστεύεις εύλαβικά στις άγιορείτικες παραδόσεις, στους όρους και τα αποφθέγματα των Γερόντων.

Τον άγωνιστή μοναχό τον ώνόμαζε παλληκάρι.

Και τους λαϊκούς με πολλή άγάπη υποδεχόταν και με άπέραντη συγκατάβαση στις αδυναμίες τους. Πάντα ρωτούσε το όνομα, την καταγωγή, την εργασία και την οικογενειακή τους κατάσταση. Και, κατά την άρχαία άσκητική παράδοση, ρωτούσε:

-Τί σε έκανε να έρθεις προς έμας τους άμαρτωλούς;

-Οί Έλληνες είναι άξιοθαύμαστος λαό. Έδωσαν το φώς τους στον κόσμο. Άλλα σήμερα, με τις υποχωρήσεις στον σύγχρονο πολιτισμό, σκοτάδι σκορπίζουν.

-Εμείς οί χριστιανοί είμαστε το φώς του κόσμου. Έσχατολογικό σημάδι είναι που σήμερα, αντί να είμαστε φώς, γίναμε ψηλαφητό σκοτάδι. Άδελφοί μου, ό Κύριός μας εύκολα πράγματα μάς ζητά, άλλ' ό πειρασμός, που κυριεύει την ψυχή μας με την καλλιέργεια των παθών, μάς τα παρουσιάζει όλα δύσκολα και άκατόρθωτα. Ό Πλάστης και Δημιουργός μας μάς άφησε έλευθέρους να επιλέξουμε τον δρόμο μας. Άλλ' όμως, όπως πάντοτε φιλόνηρωπα φερόμενος, έφώτισε τον δρόμο της σωτηρίας μας δια του Εύαγγελίου. Η τήρηση των έντολών της Έκκλησίας και των άγιών πατέρων μας είναι ή έλπίδα της σωτηρίας μας. Οί δρόμοι της σωτηρίας είναι άνοιχτοί, αν ακολουθοϋμε τις έντολες της Έκκλησίας μας.

-Τα εμπόδια της σωτηρίας μας είναι οί αδυναμίες μας και ό πείραζων διάβολος. Γι' αυτό χρειαζόμαστε συνεχή προσπάθεια. Η συνεχής προσάθεια είναι ή σκάλα του ούρανοϋ.

Ἡ λέξις «προσπάθεια» ἄρесе πολὺ στὸν Γέροντα, καὶ τὴν πρόφερε παχειά. Ἀκόμα καὶ τὶς λέξεις «ἅγιοι Πατέρες, Ἐκκλησία Ὁρθόδοξη» ὅταν τὶς ἔλεγε, ἔσταζε τὸ στόμα του μέλι καὶ γάλα. Πίστευε καὶ διακήρυττε μὲ στετόρεια φωνὴ πὼς εἴμαστε τέκνα ἀγαπητὰ ἀγίων Πατέρων καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ἤθελε ζωντανά, πιστὰ μέλη τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας.

Ἦταν ἄνθρωπος τῆς μυστηριακῆς ζωῆς. Ἔλεγε καὶ ξανάλεγε:

-Τὰ πάθη ξερρίζωνονται μὲ τὴν συνεχῆ ἑξομολόγησι. Ὅσες φορὲς καὶ νὰ πέσεις, τράβα στὸν Πνευματικόν.

Ἦθελε τὸν ἑξομολόγο νὰ τὸν ἔχουμε κοντὰ μας, γιὰ νὰ μὴν βρίσκουμε δικαιολογία τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ.

-Τὸ κατ' ἑξοχὴν ἔργο τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἡ φιλανθρωπικὴ πρόνοια, ἀλλὰ τὸ νὰ συγχωρῆς ἁμαρτίες.

-Δὲν θὰ τιμωρηθοῦμε γιὰ τὴν ἁμαρτήσαμε, ἀλλὰ γιὰ τὴν δὲν μετανοήσαμε. Τὴν ἑξομολόγησι ὁ Θεὸς τὴν ἔδωσε, γιὰ τὴν γινώριζε τὶς ἀδυναμίες μας. Χωρὶς αὐτὴν κανένας δὲν σώζεται.

-Χριστιανὸς εἶναι ὁ ἔχων μυστηριακὴ ζωὴ καὶ ἐκκλησιασμό. Ἄλλιῶς, ἄς λέει ὅτι εἶναι χριστιανός. Χωρὶς ἑξομολόγησι δὲν ὑπάρχει σωτηρία, μὴ σὲ ἀπατᾷ ὁ λογισμὸς: «Τὰ εἶπα στὴν εἰκόνα, τὰ εἶπα στὴν Παναγία, τὰ εἶπα στὸ πλησίον μου· συγχωρέθηξα». Ἡ ἑξομολόγησι θέλει παπᾶ καὶ πετραχήλι, ὅμως μᾶς παρέδωσε ἡ Ἐκκλησία. Οἱ συμβουλὲς τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἡ μεγάλη μας ἐλπίδα, ποτὲ μὰ ποτὲ μὴν ξεχνᾶμε πὼς τὰ ἅγια Μυστήρια εἶναι οἱ φάροι τῆς Ὁρθοδοξίας. Προσέχετε. Ὁ γάμος διαλύετε ἀπὸ ὑποψίες, ἐγωϊσμοὺς καὶ λογισμοὺς. Οἱ πνευματικοὶ πατέρες πολὺ βοηθοῦν στὴν συγκρότησι τοῦ γάμου. Ὁ Πνευματικὸς συμβουλεύει ὡς τριός, χωρὶς συναισθηματισμοὺς καὶ προσωποληψίες. Ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι τὸ ὠραιότερο πρᾶγμα πάνω στὴν γῆ καὶ πολὺ βοηθᾷ στὴν διατήρησι τῆς οἰκογένειας. Ἡ ἀγάπη ἀποκτᾶται μὲ τὴν τήρησι τῶν ἐντολῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἡ κατάκρισι εἶναι ὁ σεισμὸς τῆς οἰκογένειας καὶ τῆς κοινωνίας ὁλόκληρης. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία δὲν ἔχουμε ἄδεια νὰ κατακρίνουμε, γιὰ τὴν ἀφ'

ἐνὸς ἀπομακρύνουμε τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου παίρνουμε ἐπάνω μας τὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων, ἐμεῖς ποὺ δὲν μπορούμε νὰ βαστάξουμε τὶς δικές μας.

Γιὰ ὅλες τὶς ἀρετὲς ἐπέμενε στὴν καλὴ ἀνατροφή τῶν παιδικῶν χρόνων.

-Τὰ παιδικὰ μας χρόνια σημαδεύουν ὅλη μας τὴν ζωὴ. Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ παιδὶ πειράζεται καὶ ὅταν μάλιστα μαργαρίζεται ἀπὸ τὶς βρώμικες εἰκόνες τῆς τηλεόρασις, ὁ ἀγώνας γίνεται πολὺ μεγαλύτερος.

Ἡ τηλεόρασι στὴν καρδιὰ τοῦ Γέροντος ἦτανε κάρβουνο ἀναμμένο.

-Ἔγινε μὲ πολλὴ σοφία αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἄν δείχνει καλά, βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο.

Ἐπειδὴ ὅμως συνήθως εἶναι περισσότερα τὰ κακά, χαλοῦν τὸν λογισμό. Προτιμότερο εἶναι νὰ μὴν ὑπάρχει στὰ σπίτια τῶν χριστιανῶν. Ἡ τηλεόραση καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα συμμάχησαν, γιὰ νὰ καταστρέψουν τὸν ἄνθρωπο, καὶ ποτὲ δὲν τὰ χαλοῦμε μεταξύ τους. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ κρατοῦντες ἔχουν τεράστια εὐθύνη, ὅποια χώρα καὶ νὰ κυβερνοῦν, ἰδιαίτερα ὅμως οἱ ὀρθόδοξοι ἀρχηγοί. Τρία πράγματα κάνουν σήμερα τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν δύσκολη: ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν Ὀρθοδοξία, οἱ κακὲς παρέες καὶ ἡ τηλεόραση. Σπέρνουν ἀγκάθια καὶ τριβόλια στὴν διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν καὶ ὅσο διαβαίνει ὁ χρόνος τὰ πράγματα θὰ γίνονται δυσκολότερα. Σὲ λίγο ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ βρίσκει παρθένοους νὰ χειροτονήσει ἱερεῖς καὶ παρθένα ζευγάρια νὰ εὐλογῆσει στὸν γάμο. Γι' αὐτὸ οἱ ἅγιοι Πατέρες ἤθελαν τὸν γάμο στὰ 16 τῆς γυναίκας καὶ στὰ 18 γιὰ τὸν νέο, προτοῦ μολυνθοῦν ἀπὸ τὶς σαρκικὲς ἀμαρτίες.

-Σοφὰ κυκλοφόρησαν τὴν Ἁγία Γαφὴ σὲ εἰκόνες γιὰ τὰ παιδιά, ἀλλὰ τί νὰ κάνει μόνο αὐτὸ μπροστὰ στὶς ἄπειρες ἀναίσχυντες εἰκόνες ποὺ κυκλοφοροῦν οἱ ἄθεοι καὶ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως δὲν θὰ κάνουμε τὴν χαρὰ τῶν δαιμόνων νὰ ἀπελπιστοῦμεν. Δὲν θὰ ἀφεθοῦμε τῆς προσπάθειας νὰ ἐμφυτεύσουμε στὴν καρδιά τους τὴν εὐαγγελικὴ διδασκαλία.

-Τὸ ἡμερολόγιο δὲν εἶναι ἄρθρο πίστεως, ὅπως δογματίζουν οἱ παλιοημερολογίτες. Ἐπέφερε ὅμως κομμάτιασμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἔγινε σχίσμα. Δὲν εἶναι πιὰ συμπαγῆς, ὀλόκληρη. Ἔφυγε ἡ ἀγάπη μεταξύ τῶν Ὀρθοδόξων καὶ ἀνεπτύχθησαν ἀντιπαλότητες καὶ μάχες καὶ ἔριδες. Τὸ παλιὸ μπορεῖ νὰ μὴν ἔχει ἀκρίβεια χρόνου, νὰ χάνει, ἀλλ' εἶναι τῶν ἁγίων Πατέρων. Εἶπα κάποτε στὸν Γέροντά μου: «-Ἡ Καινὴ Διαθήκη πάλιωσε πολὺ· νὰ σοῦ πάρω καινούργια;». «-Ὅχι, παιδί μου, εἶναι τοῦ πατέρα μου».

Ἡ Ἐκκλησία δὲν μετρᾷ χρόνους καὶ καιροῦς. Ζῆ πάντα τὸν δικό της χρόνο. Πολὺ πονεῖ ἡ ψυχὴ μου γιὰ τὸ κομμάτιασμα τῆς Ἐκκλησίας. Χάθηκε ἡ ἐνότητα γιὰ τὴν ὁποία πολὺ προσευχήθηκε ὁ Χριστός. Πολὺ φοβᾶμαι πὼς μία νέα παραχάραξη θὰ φέρει καὶ δεῦτερο κομμάτιασμα στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀνατολῆς.

Ὁ παπα-Διονύσης εἶχε κάποιες λέξεις καὶ φράσεις ποὺ ἰδιαίτερα ἀγαποῦσε καὶ ἄλλες ποὺ ἐβδελύσσετο.

Τὸ «δὲν βαριέσαι» εἶναι ἡ καταστροφή καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἄλλης καὶ τὸ οἴκτιρε πάντοτε. Ἀκόμη καὶ τὴν φράση τῶν κοσμικῶν «ἐδῶ εἶναι ὁ παράδεισος, ἐδῶ εἶναι καὶ ἡ κόλαση» τὴν θεωροῦσε ἐξουδετέρωση τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας -σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία «ἐδῶ προετοιμαζόμαστε γιὰ τὴν αἰώνια ζωή»- καὶ ἀνακεφαλαίωση τῆς ἀθείας καὶ τῆς ἀπιστίας τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Ἐνῶ, οἱ γλυκειὲς λέξεις τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ἐρημίτου ἦταν: ἡ «ψυχούλα». Τὴν ἔλεγε ἔτσι γιὰ νὰ τὴν καλοπιάσει, νὰ τὴν διεγείρει νὰ βρίσκεται πάντοτε στὶς ἐπάξεις

τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα. Ἡ ἄλλη φράση ἦταν ἡ «αἰώνια ζωὴ», τὴν ὁποία διέστελλε ἀπὸ τὴν ψεύτικη. Αὐτὰ ἀπὸ τὸ στόμα του εἶχαν ἰδιαίτερο ἄκουσμα. Ἐρρίχναν τὸν μεσότοιχο τοῦ φραγμοῦ τῆς ἐδῶ ζωῆς με ἐκείνης καὶ γινότανε μία ὁμορφὴ συνέχεια.

Φαινόταν ὁ ἀσκητὴς ἀπὸ αὐτὰ πὺ δίδασκε πὺς ἦταν βαθὺς γνώστης τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Πρέπει ὅλη νὰ τὴν μελέτησε με πολλὴ προσοχή. Στοὺς πειρασμοὺς τοῦ Δικαίου Ἰὼβ διασαφήνιζε πολὺ σωστὰ γιατί ὁ Θεὸς ὅλα τοῦ τὰ διπλασίασε μετὰ τὸν πειρασμό, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδιά. Στὴν πραγματικότητα τοῦ τὰ ἔδωσε καὶ αὐτὰ διπλᾶ, γιατί εἶχε 7 στὸν οὐρανό. Δὲν χάθηκαν· ἦτανε κοντὰ στὸν Θεό. Ἔλεγε:

-Ἐδῶ, παιδιά μου, ὑποφώσκει τὸ μυστήριον τῆς ἀναστάσεως, γι' αὐτὸ ἡ περικοπὴ αὐτὴ διαβάζεται τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

-Ὅσο πιὸ ἀμαρτωλὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τόσο καλύτερο βλέπει τὸν ἑαυτό του. Ὅσο ὅμως περισσότερο προχωρεῖ στὴν γνώση τοῦ Θεοῦ, τόσο χειρότερο τὸν βλέπει· ἀντιστρέφονται τὰ πράγματα.

Ὅλα ὁ Κολιτσιώτης Γέροντας τὰ ἔβλεπε ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς αἰωνιότητος:

-Μὲ ἔφερε σὲ αὐτὴ τὴν ζωὴ, γιὰ νὰ προετοιμαστῶ γιὰ τὴν αἰώνια. Καὶ τὸ ὅτι ἔγινα μοναχὸς ὀφείλεται στὴν ἐπιθυμία γιὰ τὴν αἰωνιότητα.

Καὶ τὸ ὅτι δίδασκε τὸ ἔκανε γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Λειτουργοῦσε κάθε μέρα, γιὰ νὰ ἀνοίξει τὸν δρόμο γιὰ τὴν αἰωνιότητα.

-Οἱ ἀσκήσεις γίνονται νυχθήμερα γιὰ καλὲς ἀποσκευὲς γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Ὅλα γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰ νοητὰ, καὶ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος. Τὸ ἀντίκρουσμα τῆς ἁγίας ἀσκήσεως εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ. Αὐτὴ σημαδεύει τὴν ζωὴ μας καὶ τῆς δίνει νόημα καὶ περιεχόμενο. Καὶ ὁ γάμος καὶ ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν στὴν αἰώνια ζωὴ ἀποβλέπουν.

Ἐνα ὄνειρο εἶχε στὴν ζωὴ του: νὰ γίνει πολίτης τοῦ οὐρανοῦ καὶ μέλος τῆς Ἐκκλησίας τῶν πρωτοτόκων, τῶν ἀπογεγραμμένων στὸ βιβλίον τῆς ζωῆς. Ἐπειτα ἀπὸ 71 χρόνια ἐγκαταβιώσεως στὸ ἱερὸ βουνὸ τοῦ Ἄθωνα, σὲ βαθὺ γῆρας, ὅταν ἡ Ἐκκλησία ἔψαλλε τὸ «Χριστὸς Ἄνεστη», ἡ ὑψίκορμος δρυὶς τῆς Κολιτσοῦς δὲν ἔπεσε, δὲν πλάγιασε, ἀνακλίθηκε στὴν στρωμνὴ του, γιὰ νὰ ξαποστάσει ὀλίγον γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι στὴν αἰωνιότητα. Ὁ Θεὸς ἐκκλήρωσε τὸν μεγάλο πόθο τῆς ζωῆς του: νὰ κοιμηθῆ στὸν Ἄθωνα καὶ νὰ ταφῆ στοὺς τάφους τῶν πατέρων του.

ΠΗΓΗ: [«Μορφές που γνώρισα να ασκούνται στο σκάμμα της Εκκλησίας»](#)

του Γέροντα Γρηγορίου

Ἡγουμένου τῆς Ἱεράς Μονῆς Δοχειαρίου

(Ἐκδοση Ι.Μ.Δοχειαρίου. Ἅγιο Ὄρος 2010.)

<http://periagiouorous.blogspot.gr>, agioritikesmnimes.blogspot.gr